

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2020

1.4.2021

Tämä selvitys on Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2020 antaman Hallinnointikoodin (Corporate Governance 2020) raportointia koskevan ohjeistuksen mukainen selvitys.

Selvitys koskee VR-Yhtymä Oy:tä ja soveltuvin osin VR-konsernia. Selvyyden vuoksi todetaan, että VR-Yhtymä Oy on listaamaton yhtiö. Tämän selvityksen antaminen perustuu valtion omistajapolitiikkaa koskevaan valtioneuvoston periaatepäätökseen 13.5.2016 sekä Keskuskauppakamarin huhtikuussa 2016 antamaan kannanottoon koskien listaamattomien yhtiöiden hallinnoinnin kehittämistä.

Tämä selvitys on hyväksytty VR-Yhtymä Oy:n hallituksessa 9.2.2021. Selvitys annetaan toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena, mutta julkistetaan yhdessä toimintakertomuksen kanssa ja on myös saatavilla yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.vrgroup.fi. Selvitys annetaan tilintarkastamattomana.

Vuotta 2020 koskevat palkitsemispolitiikka ja palkitsemisraportti annetaan erillisinä selvityksinä ja ovat myös saatavilla yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.vrgroup.fi.

Vuoden 2020 Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Hallinnointikoodin noudattaminen ja poikkeamat

VR-Yhtymä Oy:n päätöksenteossa, hallinnossa ja johtamisessa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, VR-Yhtymä Oy:n yhtiöjärjestystä, Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa vuoden 2020 Hallinnointikoodia ja valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston yhtiön tietoon saattamia talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanottoja.

Yhtiö poikkeaa vuoden 2020 Hallinnointikoodista yhtiökokousmenettelyjen ja sisäpiirihallinnon osalta. Perusteet poikkeamiselle ovat, että yhtiöllä on vain yksi osakas ja yhtiön osake ei ole pörssilistattu.

Lähipiiritoimet

VR-Yhtymä Oy:n hallitus on hyväksynyt 22.11.2012 päivätyt lähipiiriohjeet, joita noudatetaan VR-Yhtymä Oy:ssä sekä kaikissa VR-Yhtymä Oy:n konserniyhtiöissä. Lähipiiriohjeiden tarkoituksena on varmistaa päätösten riippumattomuus sellaisissa liiketoimissa, joissa on mukana päätöksentekijöiden lähipiiriin kuuluvia tahoja tai jotka muutoin voivat herättää ulkopuolisissa henkilöissä epäilyksiä päätöksenteon riippumattomuudesta ja liiketoimien markkinaehtoisuudesta. Ohjeessa on myös selostettu lähipiiritoimia koskeva valmistelu ja päätöksenteko. Lisäksi lähipiiriohjeessa on määritelty ne tahot, joita lähipiiriohjeet koskevat.

VR-Yhtymä Oy arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja huolehtii siitä, että mahdollisiin lähipiiritoimiin liittyvät eturistiriidat otetaan asianmukaisesti huomioon. Osakeyhtiölain sekä kirjanpitolain ja -asetuksen määritelmän mukaiset lähipiiritoimet vuonna 2020 eivät poikenneet VR-Yhtymä Oy:n tavanomaisesta liiketoiminnasta tai toteutukseltaan tavanomaisista kaupallisista ehdoista.

Monimuotoisuus

Valtio-omistajan valmistellessa omistamiensa yhtiöiden hallitusten kokoonpanoa se noudattaa omia ohjeistuksiaan ja päätöksiään valtionyhtiöiden hallitusten monimuotoisuudesta sekä hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa 2020–2023. Valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 8.4.2020 mukaisesti valtio varmistaa tasa-arvotavoitteiden noudattamisen ja molempien sukupuolten riittävän edustuksen valtio-omisteisten yhtiöiden hallituksissa. Lisäksi tasa-arvo-ohjelman tavoitteena on, että valtion kokonaan omistamien yhtiöiden hallituksissa on naisia ja miehiä vähintään 40 prosenttia.

VR-Yhtymä Oy:ssä noudatetaan edellä tarkoitettuja monimuotoisuutta ja tasa-arvoa koskevia periaatteita. Molempien sukupuolten edustus toteutuu VR-Yhtymä Oy:n hallituksessa Hallinnointikoodin edellyttämällä tavalla. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen 2020 kokoonpanossa hallituksen jäsenistä kolme oli naisia ja neljä miehiä.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Talous

Osaakeyhtiölain mukaisesti hallitus huolehtii siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Toimitusjohtaja puolestaan huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. VR-konsernin johto vastaa siitä, että konsernin liiketoiminnassa noudatetaan soveltuvaa lainsäädäntöä sekä yhtiön hallituksen päätöksiä ja että konsernin riskienhallinta on järjestetty asianmukaisella tavalla.

Taloudellista tilannetta raportoidaan sisäisellä ja ulkoisella raportoinnilla. Toimiva johto seuraa taloudellisten tavoitteiden toteutumista VR-konsernin johtoryhmässä vähintään kuukausittain sekä konsernitasoisella että liiketoimintakohtaisella sisäisellä raportoinnilla. Raporteissa seurataan muun muassa liikevaihtoa, tulosta, investointien toteutumista, kassavirtaa, rahoitustilannetta, pääoman tuottoa sekä tapaturmataajuutta, henkilöstömääriä, liikennemääriä ja liikenteen täsmällisyyttä. Konsernin taloudellinen tilanne raportoidaan hallitukselle kerran kuukaudessa. Konsernitason tulosennuste koko vuoden osalta päivitetään vuosineljänneksittäin ja sitä käytetään osaltaan myös pohjana seuraavan vuoden budjetille.

Ulkoisessa raportoinnissa laaditaan vuosineljänneksittäin julkistettava tuloskatsaus sekä vuosittain toimintakertomus ja tilinpäätös. Hallitus käsittelee kaikki puolivuosi- ja tilinpäätösraportit ennen niiden julkistamista.

Konsernin taloudellisen raportoinnin oikeellisuudesta vastaa konsernin talousyksikkö. Talousyksikkö koostuu talouden palvelukeskuksesta (kirjanpito, verotus, laskujen käsittely), business control -toiminnosta (raportointi, budjetointi, johdon tuki) sekä treasury-toiminnosta (rahoitus, maksuliikenne, vakuutukset ja ilkvaltatapausten hallinnointi). Taloudellisessa raportoinnissa noudatetaan lakien ja muiden säädösten ohella yleisesti hyväksyttyjä kirjanpidon periaatteita ja muita yhtiötä koskevia määräyksiä. VR-konserni noudattaa Suomen kirjanpitoikäntäntöä. Tavoitteena on varmistaa, että konsernin taloudellinen raportointi tuottaa olennaisesti oikeat tiedot sekä sisäisiin että julkaistaviin raporteihin.

Sisäinen tarkastus

VR-konsernissa on riippumaton sisäinen tarkastus, joka raportoi hallinnollisesti toimitusjohtajalle ja toiminnallisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tarkastusvaliokunta on vahvistanut sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen. Sisäinen tarkastus arvioi ja varmistaa konsernin sisäisen valvonnan toimivuutta ja asianmukaisuutta noudattaen sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja. Hallituksen tarkastusvaliokunta hyväksyy puolivuositain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle valiokunnan kokouksissa.

Riskienhallinta

VR-konsernin johto on sitoutunut toimivaan riskienhallintaan ja sen jatkuvaan kehittämiseen. VR-konsernin riskienhallintaa ohjaa VR-Yhtymä Oy:n hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Poliitiikassa on määritelty riskienhallinnan periaatteet ja tavoitteet, vastuut sekä noudatettavat toimintatavat.

Riskienhallintaan liittyvät vastuut ja velvollisuudet on määritelty selkeästi. VR-konsernin riskienhallinta perustuu kolmen linjan malliin, jossa päävastuu riskienhallinnan toteutuksesta on liiketoiminnassa ja toimivalla johdolla ensimmäisessä linjassa. Toisessa linjassa konsernipalveluiden yksiköt asettavat yhteisiä menettelytapoja ja tukevat liiketoimintaa. Kolmannessa linjassa sisäinen tarkastus varmentaa puolueettomasti riskienhallinnan vaatimustenmukaisuutta. Erikseen nimetty riskienhallintaryhmä ohjaa ja tukee riskienhallinnan suunnittelua ja toteutusta. Riskienhallintaryhmän puheenjohtajana toimii VR-konsernin talous- ja rahoitusjohtaja ja jäseninä ovat riskienhallintajohtaja, tarkastusjohtaja, strategia- ja kehitysjohtaja, lakiasiainjohtaja sekä henkilöstö- ja turvallisuusjohtaja.

VR-konserni on valmis ottamaan hallittuja riskejä riskinkantokykynsä rajoissa. Turvallisuuteen, lakien ja asetusten noudattamiseen sekä raportoinnin luotettavuuteen liittyvissä asioissa tavoitteena on kuitenkin minimoida riskit. Riskin hyväksyttävyysskriteerit on määritelty riskilajeittain riskienhallintapolitiikassa.

Riskit luokitellaan ulkoisiin, strategiaan ja operatiivisiin. Ulkoisiin riskeihin ei voi täysin vaikuttaa eikä näitä voi suoraan ohjata mutta ne on tärkeä tunnistaa ja huomioida toiminnassa. Strategiset riskit liittyvät strategiaan valintoihin ja strategian täytäntöönpanoon. Niihin liittyy yleensä liiketoimintamahdollisuuksia, jolloin hallittua riskiä voidaan ottaa riskinkantokyvyn rajoissa. Operatiiviset riskit liittyvät yleisesti sisäisiin prosesseihin tai hallittavissa oleviin ulkoisiin tekijöihin ja pitävät sisällään myös vahinkoriskit. Operatiivisia riskejä tarkastellaan liiketoiminnoittain ja yksiköittäin prosessien kautta.

Liiketoimintojen ja konsernitason riskienkartoitusprosessi on liiketoimintaan integroitu toimintamalli, jossa osana toiminnan suunnittelua ja kehittämistä tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan ja seurataan toimintaan vaikuttavia riskejä. Riskeihin liittyvät tiedot dokumentoidaan luottamuksellisina konsernin riskirekisteriin. Riskienhallinnan tehokkuutta ja riskienhallintaprosessin kehittymistä arvioidaan vuosittain konsernin riskienkartoituksen yhteydessä.

Hallitus

VR-Yhtymä Oy:n hallitus toimii yhtiöjärjestyksen, osakeyhtiölain ja muun voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta sekä yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus on hyväksynyt itselleen työjärjestyksen, jossa on kirjattuna hallituksen keskeiset tehtävät ja hallituksen toiminnan arvioinnin periaatteet. Hallitus vahvistaa työjärjestyksen muutokset ja päivitykset. Työjärjestyksen keskeinen sisältö on selostettu tässä kappaleessa.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus, muun muassa, tekee merkittävät toimintaperiaatteita, strategiaa, investointeja, organisaatiota ja rahoitusta koskevat päätökset. Tämän lisäksi hallitus päättää liiketoiminta- ja yrityskaupoista sekä merkittävistä kiinteistökaupoista.

Lisäksi hallitus muun muassa:

- hyväksyy vuotuisen toimintasuunnitelman ja budjetin;
- allekirjoittaa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen;
- hyväksyy tulos- ja liiketoimintakatsaukset sekä tilinpäätöstiedotteet;
- hyväksyy yhtiön organisaatorakenteen ja palkitsemisjärjestelmät;
- nimittää ja erottaa toimitusjohtajan;
- nimittää konsernin johtoryhmän jäsenet;
- hyväksyy toimitusjohtajan, konsernin johtoryhmän ja konsernin muiden keskeisten avainhenkilöiden toimisuhteiden ehdot;
- nimittää hallituksen asettamien valiokuntien jäsenet ja vahvistaa valiokuntien työjärjestykset;
- ohjaa ja valvoo toimivaa johtoa;
- valvoo, että lakeja, sääntöjä ja määräyksiä noudatetaan;
- hyväksyy pitkän aikavälin tavoitteet ja strategiat;
- hyväksyy konsernin arvoja sekä ohjaus- ja riskienhallintajärjestelmää koskevat periaatteet ja politiikat;
- valmistelee hallintoneuvostossa käsiteltävät asiat yhdessä toimitusjohtajan kanssa; ja
- kutsuu koolle yhtiökokouksen.

VR-Yhtymä Oy:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain hallituksen puheenjohtajan sekä muut jäsenet. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Hallituksessa on vähintään neljä (4) ja enintään kahdeksan (8) varsinaista jäsentä. Hallituksen puheenjohtaja mm:

- kutsuu koolle hallituksen kokoukset;
- hyväksyy toimitusjohtajan laatiman esityslistan hallituksen kokouksia varten;
- vastaa siitä, että jokaisesta hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja;
- vastaa siitä, että jokainen hallituksen päätös, joka päätetään tehdä kokousta pitämättä, kirjataan asianmukaisesti;
- pitää kokousten välissä tarvittavalla tavalla yhteyttä toimitusjohtajaan ja hallituksen jäseniin; ja
- huolehtii siitä, että hallituksen työskentelyssä noudatetaan hallituksen työjärjestyksen määräyksiä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä edellyttäen, että kutsu kokoukseen on toimitettu kaikille jäsenille asianmukaisesti. Päätökset tehdään yhtiön ja osakkeenomistajan etua sekä osakeyhtiölain määräyksiä noudattaen.

Hallituksen jäsenen esteellisyyden suhteen noudatetaan osakeyhtiölain määräyksiä. Hallitus huolehtii esteellisyystilanteiden huomioon ottamisesta aina tarvittaessa. Hallituksen jäsenen tulee aina myös itse arvioida ja harkita omaa jäävyttään.

Hallitus arvioi toimikausittain pääsääntöisesti itse ja tarvittaessa ulkopuolista arvioijaa käyttäen toimintaansa ja työskentelytapojaan tehokkuuden takaamiseksi ja niiden edelleen kehittämiseksi.

VR-Yhtymä Oy:n hallitus 2020

Hallituksen puheenjohtaja

Kjell Forsén, s. 1958, tekniikan lisensiaatti, toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja, Vaisala Oyj, 2006–1.10.2020. Työskennellyt aikaisemmin mm. Ericssonilla vuosina 1986–2006 useissa johtotehtävissä Suomessa ja ulkomailla sekä Suomen Ericssonin toimitusjohtajana 2003–2006. Valtuuskunnan jäsen Valamo-Säätiössä sekä China-Finland Innovation Committeeen jäsen. Hallituksen puheenjohtaja, Oilon Group Oy. Toiminut VR-Yhtymä Oy:n hallituksen puheenjohtajana 22.3.2019 alkaen.

Hallituksen varapuheenjohtaja

Heikki Allonen, s. 1954, diplomi-insinööri, hallitusammattilainen. Työskennellyt aikaisemmin mm. toimitusjohtajana Patria Oyj:ssä, Fiskars Oyj Abp:ssä ja SRV Yhtiöt Oyj:ssä sekä toiminut johtokunnan ja hallituksen jäsenenä mm. Wärtsilä Oyj:ssä. Hallituksen jäsen: Nokian Renkaat Oyj, Detection Technology Oyj, Helsingin Satama Oy sekä Savox Communications Oy Ab (Ltd). Toimitusjohtaja Hemmings Oy Ab. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsen 15.4.2015 alkaen.

Varsinaiset jäsenet

Pekka Hurtola, s. 1959, finanssineuvos, valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto. Työskennellyt aikaisemmin mm. Finavia Oyj:n kehitys- ja strategiajohtajana. Hallituksen jäsen: Suomen Lauttaliikenne Oy ja Veikkaus Oy. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsen 12.4.2018 alkaen.

Roberto Lencioni, s. 1961, oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja, Oy Gard (Baltic) Ab. Työskennellyt aikaisemmin mm. johtotehtävissä Oy Baltic Protection Ab:ssä, toimitusjohtajana Oy Baltic Insurance Brokers Ab:ssä, myyntipäällikkönä Aspocomp Oy:ssä ja lakimiehenä Aspo-yhtymässä. Aspo Oyj:n Nimitystoimikunnan puheenjohtaja. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsen 15.4.2015 alkaen.

Sari Pohjonen, s. 1966, kauppatieteiden maisteri, talousjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, Fiskars Oyj Abp. Työskennellyt aikaisemmin mm. SanomaWSOY:ssä eri taloushallinnon tehtävissä, Fiskars Homen / Iittala-konsernin ja Fiskarsin talousjohtajana, Reima Groupin talousjohtajana ja varatoimitusjohtajana sekä Fiskars Living -liiketoiminnan talousjohtajana. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsen 22.3.2019 alkaen.

Nermin Hairedin, s. 1975, kauppatieteiden maisteri. Toimitusjohtaja, ohjelmistokehitysyhtiö Frumatic Oy. Työskennellyt aikaisemmin mm. Sonera Oyj:ssä ja Fonecta Oy:ssä, Nokia Oyj:ssä kansainvälisissä digitaalisen, dataliiketoiminnan ja markkinoinnin johtotehtävissä sekä toimitusjohtajana markkinointiviestintäyhtiö Dentsu Aegis Network Oy:ssä. Hallituksen jäsen: SOK, Delipap Oy, Örum Oy Ab. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsen 16.3.2020 alkaen.

Virve Laitinen, s. 1972, diplomi-insinööri, MBA. Johtaja, Erityistuotteet, Orion Oyj. Työskennellyt aikaisemmin mm. toimitusketjun johtajana, liiketoiminnan suunnittelu- ja Business Control -johtajana sekä useissa asiantuntija- ja projektitehtävissä teollistamisen, tuotannon, logistiikan ja oston alueella Orion Oyj:ssä. Huoltovarmuuskuskuksen (HVK) terveydenhuoltosektorin toimikunnan jäsen 2015–. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsen 15.4.2020 alkaen.

Kirsi Sormunen, s. 1957, kauppatieteiden maisteri. Työskennellyt aikaisemmin mm. Nokia-konsernin rahoitusjohtajana, Nokia Telecommunicationsin talous- ja rahoitusjohtajana, Nokia Americasin talous- ja rahoitusjohtajana, Nokia-konsernin ympäristöjohtajana sekä Nokia-konsernin kestävän kehityksen johtajana. Hallituksen jäsen: DNA Oyj, Suomen UNICEF ry ja Exel Composites Oyj. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsen ajalla 24.3.2017–16.3.2020.

Maija Strandberg, s. 1969, kauppatieteiden maisteri, finanssineuvos, valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto. Työskennellyt aikaisemmin mm. talousjohtajana Uponor Oyj:ssä, talousjohtajana (sellu- ja energialiiketoiminta sekä paperikoneliiketoiminta) Valmet Oyj:ssä, toimitusjohtajana ALSO Nordic Holding- ja ALSO Finland Oy:ssä sekä talousjohtajana Metso Paper Oy:ssä, GNT Holding Oy:ssä ja John Deere Forestry Group Europessa. Hallituksen jäsen: Vapo Oy, Nordic Morning Group Oyj ja Finnair Oyj. VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsen ajalla 15.5.2014–16.3.2020.

Hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä sekä osakkeenomistajasta lukuun ottamatta Pekka Hurtolaa ja Maija Strandbergia (hallituksen jäsen 16.3.2020 asti), jotka edustavat valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoa. Hallituksen jäsenet eivät omista VR-Yhtymä Oy:n tai sen konserniyhtiöiden osakkeita.

Kokoontumiset

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Vuonna 2020 hallitus kokoontui yhteensä viisitoista kertaa ja hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 100 prosenttia. Hallituksen jäsenten osallistuminen hallituksen kokouksiin käy ilmi alla olevasta taulukosta.

Puheenjohtaja		Hallituksen kokoukset, osallistuminen
Kjell Forsén		15/15
Varapuheenjohtaja		
Heikki Allonen		15/15
Jäsenet		
Pekka Hurtola		15/15
Roberto Lencioni		15/15
Sari Pohjonen		15/15
Nermin Hairedin	16.3.2020 alkaen	10/10
Virve Laitinen	15.4.2020 alkaen	9/9
Kirsi Sormunen	16.3.2020 asti	5/5
Maija Strandberg	16.3.2020 asti	5/5

Valiokunnat

Hallitus on muodostanut keskuudestaan tarkastusvaliokunnan ja henkilöstövaliokunnan. Valiokuntien toimikausi on yksi vuosi. Toimikausi alkaa VR-Yhtymä Oy:n varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen tapahtuvasta valiokunnan nimeämisestä ja kestää seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Valiokunnat kokoontuvat noin 4–7 kertaa vuodessa. Valiokuntien työjärjestykset ovat hallituksen vahvistamat, ja valiokunnat raportoivat työstään hallitukselle. Valiokuntien työjärjestyksien keskeinen sisältö on selostettu alla.

Tarkastusvaliokunta

Valiokunta keskittyy erityisesti taloudellista raportointia ja valvontaa sekä riskienhallintaa koskevien asioiden valmisteluun hallituksen käsittelyä varten. Lisäksi valiokunta huolehtii tarvittaessa yhteydenpidosta tilintarkastajiin ja sisäisen tarkastukseen.

Valiokunta koostuu vähintään kolmesta riippumattomasta, tehtäväalueen edellyttämää pätevyyttä omaavasta VR-konsernin ulkopuolisesta hallituksen jäsenestä. Vähintään yhdellä jäsenellä tulee olla asiantuntemusta erityisesti laskentatoimesta tai tilintarkastuksesta.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on muun muassa:

- käsitellä vuotuinen budjetti;
- seurata laskentaperiaatteita ja niiden muutoksia;
- perehtyä olennaisiin kirjanpitoon ja taloudelliseen raportointiin liittyviin kysymyksiin, erityisesti luonteeltaan monimutkaisiin, poikkeuksellisiin ja harkinnanvaraisuutta sisältäviin järjestelyihin ja liiketoimiin, joilla voi olla merkittävä vaikutus VR-konsernin tuloskehityksestä ja taloudellisesta asemasta syntyvään kuvaan;
- seurata taloudellisesti merkittävien ja pitkäkestoisten investointien toteutumista ja rahoitusta;
- seurata yhtiön sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen tehokkuutta;
- hyväksyä sisäisen tarkastuksen toimintaohje ja toimintasuunnitelmat, käsitellä tarkastusraportit ja varmistaa sisäisen tarkastuksen riippumaton ja itsenäinen raportointi tarkastusvaliokunnalle;
- seurata riskien tilannekuvaa ja riskienhallintaprosessin tehokkuutta;
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta;

- arvioida lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle;
- käydä yhdessä johdon ja tilintarkastajien kanssa läpi tilintarkastuksen tarkastussuunnitelma sekä suoritettun tilintarkastuksen perusteella esiin tuodut havainnot ja varmistaa esiin tulleiden asioiden asianmukainen käsittely;
- seurata yhtiön ja konsernin taloudellista tilannetta (välitilinpäätökset);
- taloudellisen raportoinnin kuten osavuosi- ja vuosikatsausten sekä tilinpäätöstiedotteiden ja muiden vastaavien taloudellisten tiedotteiden läpikäynti;
- seurata yhtiön lähipiiriensä kanssa tekemiä liiketoimia ja niihin mahdollisesti liittyviä eturistiriitoja;
- perehtyä tarvittaessa yhtiön kannalta taloudellisesti merkittäviin oikeudenkäynteihin ja muihin oikeudellisiin asioihin;
- seurata yhtiön tietojärjestelmien tietoturvaan liittyviä riskejä ja muita olennaisia kysymyksiä;
- tilintarkastajan valintapäätöksen valmistelu; ja
- huolehtia muista hallituksen sille erikseen asettamista tehtävistä.

Valiokunnan puheenjohtaja muun muassa:

- kutsuu koolle valiokunnan kokoukset;
- hyväksyy asialistan valiokunnan kokouksia varten;
- vastaa siitä, että jokaisesta valiokunnan kokouksesta laaditaan pöytäkirja;
- vastaa siitä, että valiokunta raportoi työstään säännöllisesti hallitukselle; ja
- huolehtii siitä, että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan vahvistetun työjärjestyksen määräyksiä.

Hallitus valitsi 24.3.2020 tarkastusvaliokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Sari Pohjonen (pj.), Pekka Hurtola ja Nermin Hairedin. Virve Laitinen valittiin tarkastusvaliokunnan jäseneksi hallituksen kokouksessa 27.4.2020.

Vuonna 2020 tarkastusvaliokunta kokoontui yhteensä kuusi kertaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistuminen tarkastusvaliokunnan kokouksiin käy ilmi alla olevasta taulukosta.

Puheenjohtaja		Tarkastusvaliokunnan kokoukset, osallistuminen
Sari Pohjonen		6/6
Jäsenet		
Pekka Hurtola		6/6
Nermin Hairedin	24.3.2020 alkaen	4/4
Virve Laitinen	27.4.2020 alkaen	4/4
Maija Strandberg	16.3.2020 asti	2/2
Kirsi Sormunen	16.3.2020 asti	2/2

Henkilöstövaliokunta

Henkilöstövaliokunta keskittyy yhtiön toimitusjohtajan ja muun johdon sekä henkilöstön palkitsemisjärjestelmien kehittämistä koskevien asioiden sekä keskeisten nimitysasioiden valmisteluun hallituksen käsittelyä varten. Valiokunnassa on pääsääntöisesti vähintään kolme jäsentä.

Valiokunnan tehtävänä on muun muassa:

- yhtiön toimitusjohtajan palkkauksen ja muiden etuuksien valmistelu;
- konsernin johtoryhmään ja muuhun johtoon kuuluvien henkilöiden palkitsemisasioiden valmistelu;
- toimitusjohtajan, konsernin johtoryhmän jäsenten ja tarvittaessa myös muiden avainhenkilöiden nimitysasioiden valmistelu;
- yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevien asioiden valmistelu; ja
- muista hallituksen sille erikseen asettamista tehtävistä huolehtiminen sekä valiokunnan päättämässä laajuudessa muiden henkilöstöä koskevien asioiden kuten henkilöstön ja esimiestyön kehittämisen, seuraajasuunnitelmien ja työturvallisuuden kehittämisen käsittely.

Valiokunnan puheenjohtaja muun muassa:

- kutsuu koolle valiokunnan kokoukset;
- hyväksyy asialistan valiokunnan kokouksia varten;
- vastaa siitä, että jokaisesta valiokunnan kokouksesta laaditaan pöytäkirja;
- vastaa siitä, että valiokunta raportoi työstään säännöllisesti hallitukselle; ja
- huolehtii siitä, että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan valiokunnalle vahvistetun työjärjestyksen määräyksiä.

Hallitus valitsi 24.3.2020 henkilöstövaliokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Kjell Forsén (pj.), Heikki Allonen, Pekka Hurtola ja Roberto Lencioni.

Vuonna 2020 henkilöstövaliokunta kokoontui yhteensä kolmetoista kertaa. Henkilöstövaliokunnan jäsenten osallistuminen henkilöstövaliokunnan kokouksiin käy ilmi alla olevasta taulukosta.

Puheenjohtaja		Henkilöstövaliokunnan kokoukset, osallistuminen
Kjell Forsén		13/13
Jäsenet		
Heikki Allonen		13/13
Roberto Lencioni		13/13
Pekka Hurtola		12/13

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja hoitaa konsernin juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtajan valitsee ja erottaa yhtiön hallitus, joka määrää myös palkkauksen.

VR-Yhtymä Oy:n toimitusjohtajana on 20.10.2016 alkaen toiminut diplomi-insinööri ja kauppatieteiden maisteri **Rolf Jansson** (s. 1969). Ennen VR-Yhtymä Oy:n toimitusjohtajaksi tuloaan hän on työskennellyt VR-Yhtymä Oy:n logistiikkadivisioonan johtajana sekä konsernin kehitysjohtajana ja VR-konsernin johtoryhmän jäsenenä (27.7.2009 alkaen), Nordean Corporate Finance -johtajan tehtävässä ja liikkeenjohdon konsulttina Booz Allen Hamiltonissa. Rolf Jansson on Sarlin Group Oy Ab:n, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman, NRC Group ASA:n ja Palvelualojen työnantajat Palta ry:n hallitusten jäsen sekä East Office of Finnish Industries Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja.

VR-konsernissa on johtoryhmä, jonka muodostavat toimitusjohtaja (pj.), strategia- ja kehitysjohtaja, konsernin talous- ja rahoitusjohtaja, matkustajaliikenne- ja logistiikkadivisioonien johtajat, henkilöstöjohtaja, liikenne- ja turvallisuusjohtaja, VR Kunnossapito Oy:n toimitusjohtaja, viestintäjohtaja sekä lakiasiain- ja vastuullisuusjohtaja.

Johtoryhmä käsittelee VR-konsernin toimintaa koskevia strategisia ja liiketoiminnan kannalta merkittäviä asioita sekä laatii ja seuraa suunnitelmien toteutumista. Lisäksi johtoryhmä käsittelee tärkeimpiä päivittäisiä toimintoja ja operatiivisia kysymyksiä. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran viikossa.

VR-konsernin johtoryhmän muodostivat vuonna 2020 toimitusjohtajan lisäksi seuraavat henkilöt:

Ilkka Heiskanen, s. 1984, diplomi-insinööri, tuotantotalous. VR-Yhtymä Oy:n strategia- ja kehitysjohtaja. Työskennellyt aiemmin VR Transpointin tuotantojohtajana ja suunnittelupäällikkönä, liiketoiminnan kehitystehtävissä VR Transpointissa ja VR-konsernissa sekä liikkeenjohdon konsulttina Bain & Companyssä ja Booz Allen Hamiltonissa. Konsernin johtoryhmän jäsen 1.3.2018 alkaen.

Martti Koskinen, s. 1957, insinööri. Logistiikkadivisioonan johtaja. Työskennellyt aikaisemmin VR Transpointin myynti- ja markkinointijohtajana, Corus Ltd:n Keski- ja Itä-Euroopan liiketoimintojen johtajana sekä Rautaruukki Oyj:n Ruukki Constructionin markkinointi- ja hankintajohtajana sekä sitä ennen Keski-Euroopan aluejohtajana. Konsernin johtoryhmän jäsen 5.12.2016 alkaen.

Timo Koskinen, s. 1968, varatuomari. VR-Yhtymä Oy:n henkilöstö- ja turvallisuusjohtaja. Työskennellyt aikaisemmin henkilöstöjohtajana VR Osakeyhtiössä ja VR-Yhtymässä sekä juristina Elisalla. Hallituksen jäsen: Aallon Group Oyj. Konsernin johtoryhmän jäsen 20.8.2009 alkaen.

Nina Mähönen, s. 1975, diplomi-insinööri, tuotantotalous. VR-Yhtymä Oy:n liikennejohtaja ja turvallisuusjohtaja 1.1.2021 alkaen. Työskennellyt aikaisemmin VR Transpointin tuotantojohtajana ja suunnittelujohtajana sekä VR Trackissä suunnittelutehtävissä. Konsernin johtoryhmän jäsen 1.5.2019 alkaen.

Topi Simola, s. 1976, kauppatieteiden maisteri. VR-Yhtymä Oy:n matkustajaliikennejohtaja. Toiminut VR-konsernissa vuosina 2011–2017 kehitysjohtajana ja lähiliikennejohtajana. Työskennellyt aiemmin mm. Cabonline Finlandin toimitusjohtajana sekä liikkeenjohdon konsulttina Accenturella ja Synergylä (KPMG). Konsernin johtoryhmän jäsen 5.8.2019 alkaen.

Kimmo Soini, s. 1958, diplomi-insinööri. VR Kunnossapito Oy:n toimitusjohtaja. Työskennellyt aikaisemmin VR-Yhtymä Oy:n kunnossapitojohtajana, Helsingin varikon päällikkönä VR-Yhtymässä ja teknisenä johtajana Finnairilla. Konsernin johtoryhmän jäsen 1.3.2015 alkaen.

Tatu Tuominen, s. 1969, yhteiskuntatieteiden maisteri. VR-Yhtymä Oy:n viestintäjohtaja. Työskennellyt aikaisemmin viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtajana Teliällä ja sitä ennen eri tehtävissä ulkoministeriössä ja liikenne- ja viestintäministeriössä. Konsernin johtoryhmän jäsen 15.1.2018 alkaen.

Taru Uotila, s. 1970, oikeustieteiden kandidaatti, LL.M (Bruges). VR-Yhtymä Oy:n johtaja, lakiasiat ja vastuullisuus. Toiminut VR-konsernissa vuodesta 2013 lakimiehenä ja vuodesta 2017 alkaen lakiasiainjohtajana. Työskennellyt aikaisemmin eri asianajotoimistoissa, Fortum Oyj:ssä sekä GE Healthcarella liikejuridiikan tehtävissä. Konsernin johtoryhmän jäsen 8.8.2019 alkaen.

Marko Hyvärinen, s.1969, kauppatieteiden maisteri, diplomi-insinööri. VR-konsernin talous- ja rahoitusjohtaja (CFO) 15.5.2020 saakka.

Hallintoneuvoston kokoonpano ja toiminta

VR-Yhtymä Oy:n hallintoneuvostoon voi kuulua vähintään kuusi (6) ja enintään kaksitoista (12) jäsentä. Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja jäsenet valitsee yhtiökokous. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on yksi (1) vuosi, ja se päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen lopussa.

VR-Yhtymä Oy:n hallintoneuvostossa ovat mukana myös henkilöstöjärjestöjen edustajat. Hallintoneuvostossa ovat edustettuina Raideammattilaisten yhteisjärjestö JHL ry, Rautatiealan Unioni RAU ry, Rautatiealan Teknisten ja Toimihenkilöiden Liitto RTTL ry, Toimihenkilöliitto ERTTO ry, Palvelualojen liitto PAM ry, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry ja VR Akava ry. Henkilöstöjärjestöjen edustajilla on kokouksessa puhe- ja läsnäolo-oikeus, mutta he eivät ole hallintoneuvoston täysivaltaisia jäseniä.

Hallintoneuvoston tehtävä on:

- valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa ja että yhtiön asioita hoidetaan terveitä liikeperiaatteita ja kannattavuutta silmällä pitäen sekä lain, yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokousten päätösten mukaan;
- antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä;
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta; sekä
- käsitellä talous- ja vuosisuunnitelmat, joihin sisältyvät peruspalvelutarjonnan laajakantoisia muutoksia koskevat esitykset, ja seurata mainittujen suunnitelmien toteutumista.

VR-Yhtymä Oy:n hallintoneuvosto 2020

Puheenjohtaja

Sheikki Laakso, s. 1968, kierrätysalan yrittäjä, kansanedustaja

Jäsenet

Anders Adlercreutz, s. 1970, arkkitehti, yrittäjä, kansanedustaja

Sanna Antikainen, s. 1988, sairaanhoitaja, kansanedustaja

Seppo Eskelinen, s. 1960, toiminnanjohtaja, kansanedustaja

Hanna Holopainen, s. 1976, diplomi-insinööri, toiminnanjohtaja, kansanedustaja

Anna-Kaisa Ikonen, s. 1977, yhteiskuntatieteiden tohtori, työelämäprofessori, kansanedustaja

Mai Kivelä, s. 1982, master in Environment and Development, kansanedustaja

Jouni Kotiaho, s. 1958, kuljetusyrittäjä, kansanedustaja

Matias Marttinen, s. 1990, valtiotieteiden maisteri, kansanedustaja

Raimo Piirainen, s. 1952, eläkeläinen, veturinkuljettaja, kansanedustaja

Arto Pirttilahti, s. 1963, toiminnanjohtaja, agrologi, kansanedustaja

Katja Taimela, s. 1974, suurtaloukokki, kansanedustaja

Henkilöstöjärjestöjen edustajat vuonna 2020

Puheenjohtaja **Tero Palomäki**
Rautatiealan Unioni RAU ry

Puheenjohtaja **Teppo Järnstedt**
Raideammattilaisten yhteisjärjestö JHL ry

Puheenjohtaja **Olli-Pekka Nyman**
VR Akava ry

Puheenjohtaja **Johanna Wäre**
Rautatiealan Teknisten ja Toimihenkilöiden Liitto RTTL ry

Puheenjohtaja **Juri Aaltonen**
Toimihenkilöliitto ERTO Ry

Puheenjohtaja **Marko Piirainen**
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

Puheenjohtaja **Annika Rönni-Sällinen**
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Vuonna 2020 hallintoneuvosto kokoontui yhteensä neljä kertaa.

Puheenjohtaja	Hallintoneuvoston kokoukset, osallistuminen
Sheikki Laakso	4/4
Varapuheenjohtaja	
Raimo Piirainen	4/4
Jäsenet	
Anders Adlercreutz	4/4
Sanna Antikainen	4/4
Seppo Eskelinen	4/4
Hanna Holopainen	4/4
Anna-Kaisa Ikonen	4/4
Mai Kivelä	4/4
Jouni Kotiaho	2/4
Matias Marttinen	4/4
Arto Pirttilahti	4/4
Katja Taimela	4/4

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan VR-Yhtymä Oy:llä on oltava yksi (1) tilintarkastaja, jonka tulee olla KHT-tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan valitsee yhtiökokous.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2020 valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy päävastuullisena tilintarkastajana Mikko Rytilahti, KHT, JHT. Tilintarkastajalle tilikaudella 2020 tilintarkastuksesta maksetut palkkiot olivat yhteensä 241 100 euroa. Tilintarkastajalle ei ole maksettu palkkioita tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2020

1.4.2021